TÒA ÁN NHÂN DÂN **QUẬN Ô MÔN** **THÀNH PHỐ CẦN THƠ**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 05/2023/QĐST-DS	*Ô Môn, ngày 10 tháng 3 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN Ô MÔN, THÀNH PHỐ CẦN THƠ.

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Bùi Trần Thanh Thế.

Thư ký phiên họp: Bà Phan Thị Như Ngọc.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Ô Môn tham gia phiên họp: Bà Trần Cẩm Tú - Kiểm sát viên.

Ngày 10 tháng 3 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Ô Môn, thành phố Cần Thơ mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 04/2023/TLST-DS ngày 04 tháng 01 năm 2023 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 17/2023/QĐST-DS ngày 23 tháng 02 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà **Nguyễn Kim H**, sinh năm 1945. *(Có mặt).*

Địa chỉ: Khu vực Đ, phường L, quận M, thành phố Cần Thơ.

Yêu cầu đối với: Bà **Đào Thị Mộng H1**, sinh năm 1971.

Địa chỉ: Khu vực Đ, phường L, quận M, thành phố Cần Thơ.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại Đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự ngày 22/12/2022, người yêu cầu là bà Nguyễn Kim H trình bày:

Bà và ông Đào Minh L là vợ chồng và có người con chung tên Đào Thị Mộng H1 (sinh năm 1971). Khi sinh ra, bà H1 khỏe mạnh bình thường, đến năm học lớp 9 thì phát bệnh nên nghỉ học, từ đó đến nay gia đình phải chăm sóc bà H1. Bà có đưa bà H1 đến bệnh viện điều trị thì bác sĩ chẩn đoán bà H1 bị rối

loạn tâm thần, F20: tâm thần phân liệt. Đến nay, bà H1 vẫn không nhận thức được hành vi và luôn cần người chăm sóc.

Năm 2018, ông Lý bị bệnh chết. Bà muốn hợp thức hóa quyền sử dụng đất cho các con đứng tên. Do đó, bà yêu cầu Tòa án tuyên bố bà H1 mất năng lực hành vi dân sự để bà hợp thức hóa giấy tờ đất đai.

Tuy nhiên, theo kết quả giám định thì bà H1 có khó khăn trong nhận thức, điều khiển hành vi nên bà đã xin thay đổi yêu cầu. Nay bà yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Đào Thị Mộng H1 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; đồng thời bà yêu cầu được quyền giám hộ cho bà H1 theo quy định.

Tại phiên họp hôm nay:

- Bà Nguyễn Kim H giữ nguyên yêu cầu tuyên bố bà H1 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; đồng thời bà yêu cầu được quyền giám hộ cho bà H1 theo quy định.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Ô Môn phát biểu quan điểm:

+ Về tố tụng: Tòa án thụ lý việc dân sự đúng thẩm quyền. Quá trình giải quyết, Tòa án đã chấp hành đúng theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự.

+ Về nội dung: Đề nghị chấp nhận toàn bộ yêu cầu của bà H, tuyên bố bà H1 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; chỉ định bà H là người giám hộ cho bà H1.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Ô Môn nhận định:

[1] Bà Nguyễn Kim H và ông Đào Minh L (đã chết năm 2018) có con chung là bà Đào Thị Mộng H1. Từ nhỏ bà H1 khỏe mạnh bình thường, đến năm bà H1 học lớp 9 thì bị bệnh, khó khăn trong nhận thức và không tự chủ được hành vi của mình. Do cần thực hiện các thủ tục đất đai do ông L để lại nên bà H yêu cầu Tòa án tuyên bố bà H1 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[2] Trong quá trình giải quyết việc dân sự, ngày 08/02/2023, Tòa án đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 01/2023/QĐ-TCGĐ đối với tình trạng tâm thần của bà H1.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 72/2023/KLGĐ ngày 20/02/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nam Bộ đã kết luận:

- *Về y học: Hiện tại, đương sự có bệnh lý tâm thần: Tâm thần phân liệt thể không biệt định (F20.3 – ICD10), giai đoạn bệnh thuyên giảm.*

- *Về năng lực: Hiện tại, đương sự có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.*

Do đó, yêu cầu của bà H về việc tuyên bố bà H1 có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ nên Tòa án chấp nhận theo quy định tại Điều 23 Bộ luật dân sự năm 2015.

Theo quy định tại Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án phải chỉ định người giám hộ cho người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Xét thấy, bà H1 chưa có chồng, con; cha của bà H1 là ông L đã chết, từ trước đến nay bà H1 sống chung với mẹ là bà H. Do đó, cần chỉ định bà H là người giám hộ cho bà H1 là phù hợp quy định tại Điều 53 và Điều 54 Bộ luật dân sự năm 2015.

Từ những phân tích trên cho thấy, đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Ô Môn phù hợp với nhận định của Toà án nên được chấp nhận.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Kim H được miễn toàn bộ lệ phí theo quy định tại Điểm đ Khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14, ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

QUYẾT ĐỊNH

- Căn cứ: Khoản 1 Điều 27, Điểm a Khoản 2 Điều 35, Điều 361, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015. Điều 23, Điều 54, Điều 57, Điều 58 và Điều 59 Bộ luật dân sự năm 2015.

- Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Kim H về việc "Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi".

Tuyên bố bà Đào Thị Mộng H1, sinh năm 1971 (Nơi cư trú: Khu vực Đ, phường L, quận M, thành phố Cần Thơ) có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định bà Nguyễn Kim H làm người giám hộ cho bà Đào Thị Mộng H1. Bà Nguyễn Kim H được thực hiện các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58 và 59 Bộ luật dân sự năm 2015.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Kim H được miễn nộp toàn bộ lệ phí.

- Trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định, người yêu cầu có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát nhân dân quận Ô Môn có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự.

Nơi nhận:
- TAND TP.Cần Thơ;
- VKSND TP.Cần Thơ;
- VKSND Q. Ô Môn;
- Chi cục THADS Q.Ô Môn;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Bùi Trần Thanh Thế